

BINAG-O NGA PAGPANANUM SANG HUMAY

*(System Of Rice
Intensification)*

Ano bala ang SRI?

Ang System of Rice Intensification (SRI) amo ang metodo sa pagpatubo sang humay suno sa pila ka pamaagi kag tikang para tagaan ang mga tanum sang maayo nga pagbtubo para malab-ot ang pinakamaayo sini nga tubo kag pagdaku.

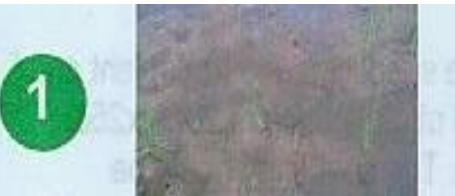
Suhistyon nga metodo sa pagsunod sa System of Rice Intensification (SRI)

1. Mag usar sang pinili kag maayo nga kalidad nga binhi sang humay.
  2. Bag-o huluman ang binhi sang humay sing biente cuatro oras, kuhaon ang mga higko kag initon ini sa sulod sang kuarintai otso oras.
  3. Maggamit sang compost, higku sang sapat, uhot sang humay kag iban pa nga mausar sa lugar, bag o ini araduhon para sa aerobic decomposition.
  4. Kinahanglan ipreprarar ang hulumayan sang maayo, karason ang lupa kag tapanon bag-o tamnan.
  5. Isabwag ang walo tubtob pulo ka kilo nga manug tubo nga humay sa kada hektarya sang hulumayan (100 sq. m. area) nga may manipis nga compost. Proteheran ang hulumayan sa mga pispis, insekto kag iban pa nga sahi sang sapat sa hulumayan.
  6. Halinon ang mga humay nga may duha na ka dahon ukon naga edad sang walo tubtob dose ka adlaw bag-o itanom ang manugtubo nga humay.
7. Halungan ang pag-gabot sang humay kag isaylo tanum ang isa ka puno sang humay nag may distanca nga biente cinco sentimetro por biente cinco sentimetro kuadrado. Ang humay kinahanglan masaylo kag magtanum sa sulod sang trenta ka minutos halin sa pagkuha sini, kung may gamut na, halungan ang pagtanum mismo sa lay-on.
  8. Kinahanglan ang talamnan nagapabilin nga mabasa basa pero indibalahaon kag mintinaron ang pagkabasa kag pakamala sini sa sulod sang tatlo tubtob anum ka adlaw depende sa bangag sang duta.
  9. Ang una nga palibot nga paghilamonan Kinahanglan himu-on sa walo tubtob pulo ka adlaw bag-o halinon. Ang pagpanghilamon nga gamit ang mga kamot sa kada pulo ka adlaw pagkatapos, sa sulod sang pagtubo sini (depende sa kadamu-on sang hilamon) kinahanglan man mahimo.
  10. Usaran sang husto nga kadamu-on sang organic nga abuno nga mangin sidedress pagkatapos sang pagpanghilamon kag topdress sa initiation stage.
  11. Mintinaron sa isa tubtob lima ka sentimetro ang tubig sa hulumayan sa ti-on sang pagpadamo sini (pagsugod tubo, pagdaku, pagpamulak, pagnagsugod sini pamunga).
  12. Pamalahon ang hulumayan sa pulo tubtob kince ka adlaw bag-o anihon para masiguro ang pagkatinggas sini.
  13. Listahan ang tanan nga nagastos kag oras nga ginamit sa ginbuhat nga eksperimento sa isa ka listahan.

Ang Kinalain sang SRI sa naandan na nga pagpadaku sang Humay

SRI

Tradisyunal
nga Pagpanguma

8-12 ka adlaw nga humay nga gin halin

20-30 ka adlaw nga humay nga gin halin

Isa ka palay ginatanum sa kada punsok

Apat kag madamo pa ang ginatanum sa kada punsok

25 x 25 sentimetro kag malapad ang distansiya sa pagtanum

17 X 17 sentimetro kag malipit pa ang distansiya sa pagtanum

Magahatag sang maayong tubo sang gamot

Limitado ang pagtubo sang gamot

Bal-ot bal-ot ang pagpatubi

Ginabahaan ang hulumayan

Controlado nga pagpatubi

Pirmi ginabahaan

Temprano kag sigi-sigi ang pagpanghilamon

Pirmi ulihi ang pagpanghilamon kag pagsvary sang bulong

Nagausar sang natural na abuno kag compost

Nagausar sang abuno nga may kemikal

Damo ang pagpanalingsing

Limitado ang pagpanalingsing

Maayo ang puno

Gamay ang puno

The System of Rice Intensification (SRI) project is supported by Cornell International Institute for Food, Agriculture, and Development (CIIAD) and Association Liason Office for University of Cooperation and Development.

It is implemented by the Leyte State University through the Farm and Resource Management Institute
Leyte State University
Visca, Baybay, Leyte

Brochure translated by:

Kahublagan Sang Panimalay Foundation, Inc.
Contact for Iloilo and Panay

Kahublagan Sang Panimalay Foundation, Inc.
25-B Magsaysay Village La Paz, Iloilo City
Telefax # : (033) 320-0854 or 320-2373
Email: kahublagan@pltdsl.net